

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtrum Sacerdos hanc iurisdictionem habeat ex sua ordinatione, an
ab Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Quæst. 8. De Ministro Confessionis. Ait. 1.2. Dub. 2.3.

D V B I V M I I .

Vtrum in Sacerdote, cui sit Confessio, sit necessaria Iurisdictionis?

Respondeo: Iure diuino necessariam esse Iurisdictionem ad absoluendum penitentem à peccatis, adeò, vt sine illâ, nulla sit confessio. Est omnino certa propositio.

Prior pars Probat Primum: Nam absolutio est actus iudicialis, vt docet Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 7. & definit can. 9: ergo necessariè requirit Iurisdictionem. Patet Consequentia: Quia Iurisdictionis nihil est aliud, quâm potestas iudicandi, vel regendi; cuius Actus sunt, Precepere, Vetare, Punire, Absoluere, Dispensare. Quamvis non sit necessarium, vt omnes hi actus cuiuslibet habeant qualemque Iurisdictionem, competent: satis est vt conueniant illis, in quibus est Iurisdictionis plena; vt sunt Praelati Ecclesiæ. Probatur Secundum: Quia ob hanc causam Capit. Si Episcopus, de Penitentiis & remissionibus in 6. dicitur, Nulla Consuetudine posse induci, vt quis præter licentiam superioris sui Confessorem sibi valeat eligere; nempe, quia requiritur Iure Diuino vera Iurisdictionis, quam Penitentia dare non potest. Probatur Tertium: Quia Concilium Florentinum cum materia & formâ huius Sacramentorum, quæ iure diuino sunt necessaria, coniungit Ministrum habentem Iurisdictionem.

Hinc sequitur altera pars, videlicet absolutiōnem sine iurisdictione factâ, esse nullam; quod exp̄s docet Concilium Tridentinum c. 7. dicens: Persuasum semper in Ecclesiâ Dei fuisse, eisque verisimilem, nullius momenti esse debere eam ab solutioñem, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam iurisdictionem non habet.

D V B I V M I I I .

Vtrum Sacerdos hanc iurisdictionem habeat ex sua ordinatione, an ab Ecclesiâ?

Quidam sententia iurisdictionem haberi ex Ordinatione completam, sic, vt seposita lego Ecclesiæ qui quis Sacerdos possit quemvis absoluere: Ecclesiæ autem ad vitandam confusione, id vetuisse. Hanc sententiam fusè prosequitur Durandus d. 19. q. 2. & dicit eam esse probabilem, quamvis non sequatur. Eandem sequitur Richardus Armacanus lib. 11. qq. Armeniacarum cap. 2. & Abulensis, 2. p. sui defensorij cap. 6. 2.

Sed hæc sententia non potest admitti. Primo: Quia si plena potestas iurisdictionis haberetur ex Ordinatione, Ecclesiæ non posset eius executione reddere irritam, quamvis posset prohibere: sicut non potest irritam facere executionem potestatis Confirmandi, Ordinandi, Consecrandi, Conferendi extremam Vnctionem; eo quod hæc potestates non sint collatae ab Ecclesiæ, vt causa principali; sed à Christo per Sacramenta, Ecclesiæ solum præbente ministerium, tanquam Christi instrumentum. Secundo: Sequeretur, eum qui bona fide confiteretur Sacerdoti alieno, verè absoluere. Nam ex parte Sacerdotis nihil decet, iuxta hanc sententiam; nec ex parte penitentis: nam per ignorantiam & bonam fidem excusat à transgressione precepti Ecclesiæ, quo prohibemur alieno confiteri sine licentia propria; et proinde nul-

lum ponit impedimentum. Concedunt illi, eum absoluere. Sed hoc est aperte contra Concilium Tridentinum sess. 14. c. 7. & contra Capit. Si Episcopus, de Penitentiis & remissionibus in 6. Omitto alias sententias, que non tam re, quam verbis & modo explicandi differunt.

Dicendum est, Per Ordinationem non dari plenam & formalem iurisdictionem ad absoluendum: dari tamen virtualem: seu, quod in idem redit, Dari in Ordinatione quidem omnem iurisdictionem, quæ est necessaria ex parte efficientis, seu Iudicis ad ferendam sententiam non tamen dari can, que necessaria est ex parte materiae.

Hanc sententiam in re tenet Nauarrus in Canone Placuit; de Penitentiis, dist. 6. num. 19. ubi ait, Quemlibet Sacerdotem, cum Ordine insignitur, iurisdictionem accipere in habitu absoluendi atque ligandi omnes, qui se ei legitime subiecerint: esseque omnes Sacerdotes veluti Iudices Chartularios, id est, quibus concessa est à Principe potestas iudicandi causas illorum, qui se illis subieccerint: de quibus meminit Bartolus leg. 1. dig. de Iudiciis nu. 7. Idem etiam tenet Paludanus dist. 17. quæst. 3. quem citat Nauarrus num. 46. & Antoninus 3. parte tit. 17. cap. 4. casu 3. & Angelus Verbo Confessio 3. num. 4. Eodem tendit sententia Caetani tom. 1. Opusc. 7. quæst. vna, quamvis in modo loquendi non nihil peccet.

Probatur Primo: Omnis Sacerdos in Ordinatione accipit potestatē absoluendi, quæ fundatur in charactere; vt pater ex verbis Domini Ioan. 20. Potestas autem absoluendi essentialiter est potestas iurisdictionis: nam absoluere est actus iurisdictionis. Ergo accipit quandam potestatem iurisdictionis, nempe quatenus hæc necessaria est ex parte Iudicis, seu cause efficientis. Sed quia non ita accipit hanc potestatem, vt possit exire in actu, eo quod non applicetur materia; id est, quia non datur simul subditus, in quos exerceatur, id est, dicimus hanc potestatem, non esse formalem & completam iurisdictionem, sed virtualem & incompletam; quæ tunc compleatur, & fit formalis iurisdictionis, cum dantur subditus. Ratio est: quia formalis & completa potestas iurisdictionis includit non solum auctoritatem iudicandi necessariam, in Iudice, sed etiam subditos, tanquam terminum relationis, quem hæc potestas respicit. Nam iurisdictionis non est nisi in subditos: unde quando non habes subditos, non habes formalem iurisdictionem, sed solum virtute & quasi in radice: sicut percutere termino relationis perit formalis relatio ad illum terminum, solumque manet virtute, & fundamentaliter.

Probatur Secundum: Exemplo Regis & Episcopi non habent subditos: Hi enim etiæ habent omnem auctoritatem, qua ex parte Rectoris est necessaria, tamen non habent formalem & completam iurisdictionem, sed solum virtute: sic tamen, vt hæc sponte refuerit ex suo fundamento possit subditus. Ergo simili modo Sacerdos recte concipi potest habere à Christo virtualem iurisdictionem per suam Ordinationem; & hanc fieri completam & formalem absque aliâ potestate cedita, per hoc solum, quod accipiat subditos à Pontifice. Et Confirmatur à simili, in Iudicibus Chartularijs, de quibus Nauarrus, qui omnes potestatem iudicandi habebant ab Imperatoris tularijs;

Ex Ordinatione non dari plenam & formalem iurisdictionem ad absoluendum: dari tamen virtualem: seu, quod in idem redit, Dari in Ordinatione quidem omnem iurisdictionem, quæ est necessaria ex parte efficientis, seu Iudicis ad ferendam sententiam non tamen dari can, que necessaria est ex parte materiae.

Probatur exemplo Regis & Episcopi non habent subditos.

Item Iudicibus Chartularijs;

Vnu ij qui suas

qui suas causas ad ipsos sponte adferrēt; unde non habebat formalem & completam iurisdictionem, quæ includit subditos; sed virtualem & incompletam, quæ tamen complebatur hoc ipso solo, quod aliqui se illis subjicerent; qui tamen per hoc non dabant illis propriæ villam auctoritatem, cum hanc omnem haberent ab Imperatore, sicut Iudices Ordinarii, vel Delegati, sed solùm seipso eorum potestati præexistente submittabant.

Probatur Tertiū: Quia decebat, ut hæc potestas absoluendi à peccatis à solo Christo immediatè penderet, vt pote quæ tota sit diuina, supra conditionem omnis creaturæ, iuxta illud Marci 2. v. 7.

Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?

11
Obiectio
ex modo
loquendi
quod Ec-
clesia dic-
tur cōfere-
re potestam
iurisdi-
ctionis,

Solutio &
explicatur,

Dices: Doctores communiter distinguunt potestatem Ordinis, & potestatem Iurisdictionis; & hanc dicunt dari ab Ecclesia, illa à Christo: ergo falsum est, iurisdictionem virtualē necessariam ex parte Iudicis dari immediatè à Christo. Confirmatur: quia solus Papa habet immediatè à Christo iurisdictionem, ceteri omnes à Papâ; vt alibi ostensum est ex communiori sententia Doctorū.

Respondeo Negando Consequentiam: Nā per potestatem Ordinis in proposito non potest aliud intelligi, quām potestas remittendi peccata, quæ confertur per Ordinationē Sacerdotum, post potestatem conferandi. Hæc autem potestas remitti peccata, essentialiter, & intrinsecè est potestas iurisdictionis virtualis, seu incompleta. Vnde per potestatem iurisdictionis absolute intelligenda est iurisdictionis formalis & completa apud Doctores. Dicitur autem Ecclesia dare hanc formalem iurisdictionem, quia dat subditos, quibus compleetur iurisdictionis virtualis, quæ anteā inerat Sacerdoti. Rectè enim dicitur dare iurisdictionem, qui dat subditos, seu materiam, sine qua non est completa iurisdictionis, quæ includit subditos: sicut rectè dicitur dare potestam videndi, qui præbet lumen, vel obiectum, sine quo non potest fieri visio. Hinc tamen non sequitur, Ecclesiam dare aliquam partem potestatis sacerdotalis, quæ sit necessaria ex parte cause efficientis; sed solùm subjicere materiam, ratione cuius illa iurisdictionis, quæ inerat, compleetur.

D V B I V M . I V .

*Vtrum fideles priuati, suā auctoritate possint se
subjicere cuiusvis Sacerdoti, ut
ab eo absoluantur?*

12
Quidam
existimant.

P Aludanus & Antoninus suprà, existimat iure diuino licuisse priuatis fidelibus se subjicere, cui yellent, ciusque iurisdictionem complere: sed hanc potestatem eis esse sublatam per Ecclesiā in Can. Placuit, de Penit. dist. 6. Idem etiam videtur sentire Nauarrus in eundem Canonem.

Respondeo: Omnino tenendū est, Solūm Pontificem iure diuino habere auctoritatem, materiā subjiciendi huic potestati, eamque complendi.

Solus Papa
iure diuino
potest affi-
gnare sub-
ditos.

Probatur Primo: Quia si priuati haberent potestatem iure diuino cōfītēndi cuilibet, Papa non potuisset eam generatim eripere; nec potuisset distinguere diœceses & parochias, sicut ab initio fecit. Probatur Secundū: Quorūm Christus dedit hanc potestatem, quā non erat conueniens eos vt iure necessarii erat distinguere diœceses & parochias ad vitandā confessionem. Probatur Tertiū: Ecclesia non posset irritū reddere hoc Sacramentum, si iure diuino haberet hanc potestatem;

Nam reuerā tunc Sacerdotes haberent completa iurisdictionem à Christo, omnesque iure diuino essent subditi, iuxta sententiā Armacani superiori dubio refutatam. Probatur Quartū: Quia soli Petrus, & Successoribus eius dictum est Iohannis 21. *Pascœ oves meas, pascœ agnos meos;* quibus verbis, cī solis data est potestas Ecclesiam vniuersalem gubernandi; atquæ ad gubernationē Ecclesie maximē necessarium est, vt populus Christianus distribuatur sub Episcopis, & inferioribus Sacerdotibus, per quos immediatè regatur. Hæc enim dispositio in gubernatione prima occurrit: cum enim Pontifex non possit per se immediatè omnes regere, tenetur iure diuino adhibere Episcopos, & Sacerdotes etiam inferiores, cīsque subditos attribuere. Itaq; hæc vniuersalis distributio populi Christiani pertinet ad solum Romanum Pontificem. Vnde sequitur, solum Pontificē posse seipsum, & omnes alios, cuius Sacerdoti subjicere, vt absolutio habeatur: alios quidem, auctoritate iurisdictionis, quam in omnes velut Pastor in oves habet; seipsum verò, quia Superiorem in terris, à quo regatur, non habet. Vbi tamen

Aduerte: Sicut Pontifex, quando aliquis subjicit Sacerdoti, non dat ei propriæ iurisdictionis in illis, quatenus iurisdictione ex parte Sacerdotis est necessaria; sed iurisdictioni incompleta, quam Sacerdos iam habebat à Christo in omnes, applicat materiam, & fit iurisdictione completa: ita dum seipsum subjicit Confessori, non dat ei iurisdictione in se (vt enim nemo in seipsum iurisdictionem habet, sic nec alteri eā dare potest.) sed seipsum applicat materiam iurisdictioni incompleta, quæ Sacerdoti iam inerat: eo prorsus modo, quo priuati homines seipso subjiciebant Iudici Chartulario: non enim dabant ei iurisdictionem, sed iurisdictionem, quam ille habebat ab Imperatore, se materiam submittabant: ad quod faciendum non requirunt iurisdictionem, sed tantummodo libertas concessa, vel alteri non subdita. Vnde singuli simili modo possent se subjicere Sacerdotibus, nisi iure diuino subjiciēt essent Pontifici, à quo in omnibus regi debent.

D V B I V M . V .

*Vtrum, vi quis possit habere plenam iurisdictionem ad absoluendum à peccatis, requiri-
ratur approbatio Ordinary?*

R Espondeo & Dico Primo: Qui habent beneficiū Parochiale, vel aliud cui est annexa animarū cura, his non opus est approbatione alia, sed ipso iure censentur approbativi. Ratio est: Quia ipsum beneficium intrinsecè continet plenam iurisdictionem, ac proinde approbationem, quæ iurisdictioni supponitur. Quānam verò requirantur, vt quis tale beneficium possit obtinere, dicitum est alibi ex Concilio Tridentino.

Dico Secundū: In ceteris omnibus, qui non habent ordinariam iurisdictionem, necessaria est approbatio Episcopi, vbi Concilium est promulgatum, ita vt sine illā non videantur plenam iurisdictionem posse accipere. Patet ex Concilio Tridentino, cīsque 23. c. 15. vbi sic dicitur: *Decernit S. Synodus, nullum, etiam Regularem, posse confessiones secularium, etiam sacerdotū audire, nec ad id ideo neum reputari, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneum iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat. Vbi Notandum*